

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trispodna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 144.

V Ljubljani, v ponedeljek 28. junija 1886.

Letnik XIV.

Iz Ljubljane, 28. junija.

Drobtinice morajo zadostovati, kedar ni celega kosa dobiti. Zeló nekako tako se bode od sedaj zanaprej tudi nam — tudi bralcem našim godilo. Od kod pa tudi cele koše novic dobiti?

Državni zbori so že nehali; ta in unkraj Litave, malo da ne po celi Evropi, da, celó tudi razrušili so jih, kjer niso hotli sami nehati ali sicer dobro storiti, n. pr. pred nekaj časom na Laškem, v preteklem tednu pa na Angleškem. Vojske ni nikjer nobene, saj tudi strahu ne prav velikega pred njo. Toraj prerokba: „Totus mundus vae clamabit“, se tudi letos noče kaj spolnovati, dasi je ravno kar sv. Janez Krstnik presv. Rešnje Telo nosil in molil — zadnji v prerokbi. Za pregled javnega površja so nam pa tudi drobtinice potrebne. Začnimo toraj pobirati jih.

V bližnji in sorodni Bavarski se je zborovanje po novi vladi še le začelo. Najprej so mrtvega kralja veličastno pokopali, kar je zaslužil. Potem so dokazali, da je bil dalje časa že blazen, da toraj mu ni čina njegovega zameriti, a tudi da za vladanje ni bil. To bi že bilo; a kako pa to, da je liberalno Lutzovo ministerstvo v kljub katoliški večini državne zbornice, v kljub blaznosti kraljevi tako liberalno gospodarilo, in sicer se vedno na „krono“ — na kralja — blaznega sklicevalo! Česar bi nikdo ne bil zmožen, zmožen je peklenski brezverni liberalizem, še zlasti Lutzov! Kaj pa sedaj? Pač ne vemo; kaj bi zaslužil, to pa že vemo, a, se vé, tū na svetu ni vselej zasluženega plačila za petami. Gorjé pa še svetu, naj bi ga tudi tam unkraj groba ne bilo. Kaj pak, da liberalci oči pred tem zatiskajo; a ne pomaga jim nič, kakor tudi nič človeku, ki zjutraj nalašč oči zatiska pred — dnevom; dan je vendar vse jedno.

Druga dežela, ki še zboruje, je Laška. Depretis je bil prejšnji zbor razpustil, ker je mislil po novih volitvah bolj pokorno večino dobiti; a ni šlo. Prišli so večinoma vsi stari poslanci v zbornico z večino kakih 30, ki jih pa tudi ni vselej noter, bode le še dalje životaril, dokler njegovemu gospodarstvu zadnja ura ne odbije.

Tudi na Španjskem državni zbor še deluje; a

druzega posebnega od njega ne vemo, kakor da se je državni stroškovnjak predložil in večinoma potrdil. Kraljica Kristina bo sedaj vedela, koliko sme za kraljestvo obrniti, kterega hoče ohraniti svojemu nekoliko tednov staremu sinu, ki je pa že za kralja oklican.

In zadnjič zborujejo tudi še na Francoskem.—

Menda bodo pa tudi zborovanje kmalo zaključili, ker glavno svet prestrujoči čin so izvršili, namreč neškodljive prince pregnali — še celó senat, zbor starašin, je k temu pomagal. Vlada pa republika dobro. Minister Goblet zapira cerkve, procesije prepoveduje, plače duhovnikom odteguje ter škofom kjer more, nagaja. To je vse njegovo slavno vladanje. Da bi ministri mirno na svojih stolih sedeli, dajo vsakemu liberalnemu brezvercu najbolj mastne službe (razun svojih), bodisi doma, bodisi kje tam v Aziji. Smo radovedni, kako dolgo bode še to šlo. Vekomaj že vemo, da ne bode.

Angleški parlament pa je razpuščen, ker ni hotel po predlogu Gladstoneja malo pravice tužni Irski priznati. Ljudstvo s svojimi volitvami bo imelo razsoditi, kam se hoče obrniti. Hoče li vsaj nekoliko biti pravično ter popraviti vsaj nekoliko vnebovprijočo večstoletno krivico, ali hoče trdovratno ostati, dokler ne seže druga roka vmes, ki pa zná angleškemu ljudstvu reizrekljivo gorjé prinesti. Gotovo želi vsakdo tlačnemu ljudstvu irskemu vsaj toliko svobode, da bi malo laglje zamoglo dihati. Toliko, kolikor so prestali ubogi irski katoliki, menda še ni nobeno ljudstvo prestalo — tudi pod krutim Turkom ne. Naj bi toraj že enkrat Irce vživali sad toliko stoletnega truda in trpljenja za sv. vero!

A zeló se bojimo, da bi Gladstne stvari še huje ne zavozil, in da bi se vsled tega ne vnela na Irskem pogubljiva vojska, in bi ne bilo poslednje gorje še huje, kakor prvo. Te misli je nekako tudi naš častiti sotrudnik H-t-b-r, ker on loči irsko vprašanje na dvoje, prvič v agrarno vprašanje in drugič v državno politično vprašanje zaradi samouprave Irske, takozvano „homerule-bill. Gladstone misli: najpoprej vprašanje zaradi Irske samostojnosti rešiti, ker določno pravi, ker glasuje za to, a za uno še ni zlasoval. Avtomna Irska naj pa potem

sama gleda, kako bode to stvar v deželi vravnala. Agrarnega vprašanja se pa ne upa lotiti mnogo-skušeni državnik Gladstone, ker to vprašanje je tudi nerešeno na Angleškem in Škotskem.

Kakor rečeno, bati se je, da bi se na Irskem ne začela domača vojska, ako dežela postane avtonomna, ker prišli bi v manjšino potomci tistih, ki so Irce ugrabili zemljišče in bi se bali za svoje predpravice, poslednjič bi ne preostalo druzega, nego da bi Angleška morala vmes seči. To so premislili, ktere imajo tudi taki, ki pošteno mislijo z Ircei.

Se vé, da si ne upamo toga razsojevati, ali nam se to enako zdí, ako misli kdo socialno vprašanje odpraviti s tem, ako se delavcem dá občna volilna pravica. Bajé da vse stranke na Angleškem priznajo, da se mora nekaj storiti za Irsko, da je to obema deželama na korist, da je nezadovoljna Irska skeleča rana na državnem telesu Velike Britanije. Naj bi le pravo zadeli! Nam pa naj za danes teh drobtinic zadostuje.

Govor posl. prof. Šukljeja

v državnem zboru dne 21. junija o carini na ferromangan.

Visoka zbornica! Meni in mojim ožjim rojakom pač ne bode mogel nihče očitati, da se v sedanjih debatah z domačimi zadevami in bolečinami med svet silimo. Ravno nasprotno ozirali smo se na splošnji položaj in smo marsikako požrli (prav res! na desni), ki se nam je pri debatah o carinskih tarifih na jezik silila.

Tako n. pr. si usojam opozarjati, da smo visoko carino na žito brez ugovora sprejeli, če tudi nam taista po naših ubožnih krajih živež nezmerno otežuje (čujte! na desni). In vendar je že na prvi pogled v statistiko poljskih pridelkov razvidno, da se na Kranjskem in Primorskem nikdar toliko žita ne pridelava, in naj bo še tako dobra letina, kakor pa ga ljudje za živež potrebujejo, in ga je toraj treba leto na leto zdatno uvaževati.

Mi smo se, kakor sem že rekel, v tem načelu vladi vdali, deloma ker smo sprevideli, da se mora

LISTEK.

Jezero odtekle.

(Konec.)

Meseca novembra 1869 je bil kanal dokončan in voda se je redoma odtekala. A vendar naj nikdo ne misli, da je bila stvar s tem že dokončana. Boj z divjim elementom, z vodo je trajal dalje. Dežja pade tam toliko, da imamo tukaj o tem komaj pojem, iz tega vzroka je jezero nastalo, toraj je bilo skrbeti, da se na osušenem zemljišči deževnica odpelja, ter je bilo treba osnovati celó omrežje vodovodu, toraj porečje v mali meri; ker so tla vsa tunjasta, bi velik nabiralnik na sredi ne bil zadostil. Kljub temu najnižji kraji na novo pridobljene zemlje ne bodo za družega, nego za travnike, selišča tam napravljati, bo le tedaj mogoče, kedar zaraste gozd po bližnjih rebrih, zato pa je treba mnogo časa in denarja.

Kanal Torlonijev je eden najdaljših podzemelj-

skih občilnih potov, kolikor jih je dosihmal znanih; naj bode, da so Rimci nekaj že tega dodelali, je vendar to delo dodelano bilo s težavami in nevarnostmi, ne z manjšimi, ako ne z večimi, kakor so jih prestajati morali pri prerovih skoz Mont Cenis ali Št. Gothard. Ker pa veledušni knez ni storil nobene stvari le na pol, skrbel je tudi za to, da je velikansko delo tudi bilo izdelano krasno, kakor se spodobi to Italiji. Kar je zidú, vidi se krasno izdelan in v hvaležen spomin na božjo pomoč je na sredni steber pri zatvornici postavil podobo P. D. M. 6 m. visoko. Podoba stoji na stališči 6 m. visokem, je iz enega samega kosa kamna in ima napis: „Maria sine labe concepta, auspice opus ab imperatoribus regibusque frustra tentatum Alexander Torlonia Romanus. V. p. ingenti animi etaeris VI. coepit. A. D. MDCCCLIV., perfecit A. D. MDCCCLXXVI.“ Pod varstvom neomadežene D. M. je rimski knez Aleksander Torlonia, ki so ga kralji in cesarji zastonj skušali s silnimi duševnimi in gmotnimi silami, začel delo leta Gospodovega 1854 in končal l. 1876. Ali je blagi mož kedaj dobil po-

vrnjene stroške, bode se s časom videlo. Vsekako je dovršil delo, s kterim se smé ponašati Italija, da, ves svet.

Napis nam kaže, da se v novejših časih drugače zida, kakor nekdanj, ko so le cesarji in kralji dovrševali dela občudovanja vredna, sedaj jih pa izdeluje kapital. — Toraj kapital glavar svetá. Knez Aleksander je bil silno denaren mož, pa je bil tudi aristokrat, ne le po imenu, temveč v delih, to je izmed boljših med ljudmi nenavaden v premoženju, nenavaden v izpeljevanju občekoristnih naprav.

Kdo nam bode zameril, ako mislimo tukaj na našo ožjo domovino. Loška dolina na Notranjskem je pod vodo; ako le nekaj časa dežuje, voda nastopa dotlej, da pride do votline, ki je v hribu nad dolino in potem še le začne odtekati, ko je že vsa dolina pod vodo. Ali bi ne bilo mogoče odprtino znižati, da bi voda prej odtekala? Tū in tam beremo, da se modri in previdni možje resno posvetujejo, kako bi odpravili ali vsaj zmanjšali povodnji v Loški, Cerkljski in Planinski deli, in da to posvetovanje vodi visokorodni okrajni glavar; vsakdo pa vé, da

narodno-gospodarsko življenje naše države ravnati po tistih pogojih, ki so sedaj v naši sosesčini mero-dajni, deloma pa morda tudi nadjaše se, da se bodo nekatere napake še le tedaj radikalno s sveta odprave, kedar bode praktilna napačni teoriji tla spodbila.

Nihče nam toraj ne bo smel zameriti, če prav na to podlago opirajoč se ono načelo v sedanji carinski debati na varstvo svoje domače obrtnije za-se zahtevamo.

Živo čutim, da bi moral pri carinskem nastavku 257 za zvišanje carine na surovo železo na vsak način govoriti. Ker pa vidim, da bi bil ves moj napor zastonj, omejil bom svoje besede le na jeden sam predmet spadajoč pod ta carinski nastavek, na ferromangan namreč ali manganasto železo. Gledé tega bom predlagal, kar sem predlagal že v carinskem odseku, kjer me je rojak ekscelencia baron Žvegelj podpiral.

Znano Vam bode morda, da je pred nekako desetimi leti Kranjska za izdelovanje ferromangana tako rekoč še monopol imela.

Leta 1872 pričeli so v naših plavžih iz neke zmesi manganove rude, ktere se na Kranjskem posebno veliko nahaja, in železne rude izdelavati ferromangan, ki si je lahko rečem takoj velikeevropski trg pridobil.

Še leta 1875 pošiljale so naše fužine zdatne množine v Creuzot; Seraing, Bochum in Dortmund smo povsem mi zakladali; — Krupp v Essnu je bil stalni naš kupovalec.

Tedaj se je pa (1875) kar čez noč presukalo. Najprvi so bili Francozje, katerim se je umestno zdelo manganovo rudo iz Avstralije, iz Kavkaza in Pirenejskega poluotoka naročati, ker jim je ceneje hodila. Le-to so potem doma sami topili.

To nam je spodbilo stališče; ne morda, ker ne bi bili imeli zadosti cene manganske rude — povedal sem Vam že, da imamo jako bogate mangonove sklade in da je mangan pri nas jako poceni, — pač pa, ker nas je kurjava silno veliko stala.

Visoki zbornici menda ne bo popolnoma neznan, da je pri izdelavanji ferromangana veliko več kurjave treba, kakor pa pri topljenji navadnega surovega železa.

Za napravo meterskega stota surovega železa potrebuje se 0.9 meterstota koaksa; pri 53% ferromangana se pa že 3.6 meterstotov koaksa potrebuje, toraj štirikrat toliko.

Kako ceno pa ima koaks?

Znano Vam bode, da v Avstriji nimamo posebno veliko premoga, ki bi bil za koaks dober. (Koaks so nezgoreni kosovi premoga, iz katerih se je plin izemil. Vr.)

Na Nemškem veljá bečva koaksa 7 do 8 mark. V Avstriji pa, oziroma na Kranjskem, 17 gld. 50 kr., toraj skoraj petkrat toliko. Čisto razumljivo je toraj, da smo vso zunanjo trgovino zgubili, poleg tega pa sedaj niti ne moremo uvaževanju inostranskega ferromangana po robu staviti se in smo toraj tudi doma ob vso kupčijo.

Iz tega, kakor sem Vam o napravi ferromangana tukaj povedal, bode te takoj razvideli, da je taisti v resnici dragoceneji in veljavnejši izdelek, kakor pa navadno železo. Pri rokah imam cenik kranjske industrijske družbe meseca junija 1886, iz kterega se bode te takoj lahko prepričali, da se železo, ki ima 8 do 10% mangana, plačuje po 54 gl.,

taka dela niso kar si bodi; vošili bi gospodom načelnikom in njim podrejenim uradnikom modrosti, pred vsem pa vztrajnosti, le železna volja in neukončljiva vztrajnost more tukaj izpeljati dela, ktera so potrebna še odsihmal, od kar ljudje stanujejo po teh dolinah. Beremo pa tudi, da se posebno društvo pečá s preiskovanjem teka podzemeljskih vodá med Postojno in Planino. Dobro srečo in trdno zdravje bi vošili tem gospodom. Delo na prvi vitez brez posebne koristi, more postati dobro vajeno, silo važno za imenovane doline. Želimo, a tudi prosimo, da bi nam gospodje, katerim je kaj več znano o tem, kaj sporočali o takih delih, ki zanimivajo zemljeznance, poslednjič pa tudi gospodarstvu koristijo.

Kaj pa naj rečemo o našem močvirji. Srednja povodenj že uniči ves pridelek, večja povodenj pa jim hiše in gospodarska poslopja zaliva. Pri takih okoliščinah ni misliti na plodonosno obdelovanje močvirja. Ali bode Ljubljansko močvirje kedaj popolnoma suho? Mislimo, da nikoli. Ko bi je hotli popolnoma osušiti, vse močvirje ni toliko vredno, kakor bi znesli stroški, in še potem bi močvirje od-

s 25% mangana z 71 gld. in s 53% mangana z 132 gld.

Če je toraj cela carinska tarifa osnovana po načelu, da je varstvena carina v nekakem razmerji z vrednostjo dotičnega predmeta, kterega varovati želimo, se moramo vendar vprašati, kako je to, da ni prav nobenega razločka med dražjim ferromanganom in popolnoma navadnim cenim surovim železom?

Ko sem v tem smislu v odboru stavlil predlog, se mi je na marsikaj ugovarjalo — tako so se dotični ugovori na to sklicavali, da se v tem oziru najveljavnejši faktor, kranjska trgovinska in obrtnijska zbornica ni potegnila za zvišanje carine na ferromangan, temveč je le predlagala, da naj se taisti v eno vrsto stavi s surovim železom. Ne rečem, da bi ne bilo prav tako, če tudi ne smemo pozabiti, da se je to le zgodilo, ker se je carina na surovo železo sploh od 80 kr. na 1 gld. povišala, kar bi bilo, to se vé da, tudi ferromanganu na korist. Ali med tem došla nam je peticija Ljubljanske trgovinske in obrtne zbornice, ki jo je tukaj izročil moj tovariš, dr. Poklukar. Iz tiste je razvidno, da se Ljubljanska obrtnijska in trgovinska zbornica umakne s svojega prvega stališča in osebno za ferromangan zdatno zvišano carino predlaga. Ta ugovor je toraj v resnici popolnoma piškav postal.

Dalje so me v odseku opozorovali, da bi se s tem morda domačim obrtnikom tu in tam potrebna surova ruda podražila, kar bi tudi izdelovanje železa podražilo. Ta strah je, mislim, tudi popolnoma nevtemeljen. Kajti če smo bili vstani pred desetimi leti za celo Evropo ferromangan izdelavati, se nam pač ni bati, da bi edino le za domačo avstrijsko potrebo ne mogli shajati, če ne bi izdelka podražili. Denar, ki gré sedaj za ferromangan v inostranstvo, ostal bi v domačem cesarstvu in to bi bila železni industriji že jako zdatna podpora.

Konečno se mi je posebno od vladne strani ugovarjalo, da ferromangan carinski uradniki jako težko od navadnega železa ločijo, ali se pa še celó razločiti ne dá.

Ta ugovor je res na carinski odsek tolikanj vplival, da se predlog na zvišanje carine ni sprejel, če tudi je gospod vladni zastopnik sam pripoznal, da je ferromangan veliko več vreden in tudi veliko dražji memo navadnega železa, kar mu tukaj javno pohvalno priznavam. Carinski odsek je bil toraj zadovoljen samo z resolucijo, ki se glasi (bere):

„Visoka vlada se poziva o vprašanji carinsko-tehnične razlike med ferromanganom in surovim železom svoje študije pričeti; kedar pa tiste dokonča, naj takoj potom carinske novele ukrene, da se ferromangan iz tarifnega nastavka 257 loči in v kak višji nastavek uvrsti.“

Prav nič se ne nadjam, da bi nam s tem kaj pomagano bilo. Med tem pa Vam vendar z vzorci ferromangana lahko dokažem, da ferromangan ne le metalurg, ne le kemik, ne le preiskovalec z borskim in drugimi kemičnimi pripomočki od navadnega surovega železa spozná, temuč to vsak lajik na prvi pogled lahko stori. Ne le da je zunanje lice njegovo in ne le da je notranja njegova sestava čisto drugačna, opozorujem še prav posebno na to, da magnetna igla pri ferromanganu nič več ne reagira, ako se ondi mangan v večjem številu pro-

pravili le tostran Ljubljane, ob času pa, ko bi obe vodi, recimo jeseni, ko bi Sava in Ljubljanica ob enem času narastli, bi močvirje, t. j. povodenj imeli v Kašlju in Zalogu, kajti pri vodah se mora gledati na ves tek od izvira do izliva, voda le tu in tam vravnati, se pravi svoj vrt osušiti, pa sosedu vodo pred hišo napeljati.

Nihče ne bode tukaj podrobnih načrtov delal, a toliko je gotovo, da vodé, které se same ne trebijo, se vsako leto nekaj zablatijo, po vsaki povodnji se struga kolikor toliko zviša, toraj se ni čuditi, ako so povodnji po močvirji leto za letom višje. Močvirjska zemlja, ko se osuši, se zmirom poseda, in račun, vsled kterega so mislili vodo do dobrega odpeljati, je prevaril vse še tako dobro izdelane račune, in vodo bi bilo treba odpeljati ne le po ovinku okoli grada in po sredi Ljubljanskega mesta, ampak doli pod Rudnikom, kjer močvirje prav malo visi in vodé lezejo proti Ižci in Ljubljani.

centov nahaja. To bo tudi carinskim organom preiskavo zdatno olajšalo. Opiraje se na to, da kedar se je šlo v sličnem slučaju za „turško prejo“, je visoka zbornica zadevo odseku v zopetni pretres izročila in da se je odsek po zopetni natančnejši preskušnji izrekel v smislu predloga, usojam si sledeče predlagati, kar ob enem visoki zbornici najtopleje priporočam. Moj predlog se glasi (bere):

„Visoka zbornica naj sklene: Privzame naj se: tarifni nastavek 257 (do) ferromangan (manganasto železo), ki ima 25 in več procentov mangana 1 gld. 30 kr. Ta predlog naj se izroči zopet carinskemu odseku v presojo in sporočilo.“ (Dobro! na desni.)

Jubilej Tržaške čitalnice.

25 let je minulo, odkar je začela Tržaška slovanska čitalnica svoje delovanje, to je gotovo lepa doba v človeškem življenji, ali jako neznatna v življenju narodov. Pri vsem tem je jubilej naše čitalnice, kateri se je v soboto zvečer praznoval v prostorih tega društva, za nas Tržaške Slovence velikega pomena, kajti uprav v mestni čitalnici se je začelo narodno gibanje, iz nje se je preneslo v druge kroge in na razna polja. Važna je 25letnica Tržaške slovanske čitalnice tudi zato, ker je bila ona prva ustanovljena med vsemi njenimi sestrami, kajti čitalnica Ljubljanska, Mariborska, Celjska so sicer tudi nastale v letu 1861, toda nekoliko mesecev za Tržaško, ktera je prav za prav bolj skromno začela svoje delovanje že leta 1860. Kdo ne vé, kakega pomena so bile za nas čitalnice posebno v začetku preporoda našega naroda; one so na vse načine vzbujale narodni čut med nami; v njih smo se navduševali za delovanje v prid in čast našemu ubožnemu narodu; v njih smo se še le učili spoštovati svojo domovino, svoj materni jezik. Gotovo se toraj moramo v hvaležnosti spominjati onih, ki so nam prvi snovali taka društva. Ali v Trstu ni bila čitalnica prvo ognjišče, okoli kterega so se ogrevali tukajšnji Slovani. — Ko je l. 1848 solnce svobode zasijalo, takrat so se tudi v Trstu začeli gibati Slovani in so ustanovili slavjansko društvo, v kterem so se nahajali zastopniki skoro vseh slovanskih plemen.

To društvo je postalo v kratkem času jako znamenito, v socijalnem obziru najimenitnejše društvo v Trstu, šteló je nek čas nad 500 udov iz prvih krogov Tržaškega mesta. — Ali to društvo ni bilo le socijalno, temuč tudi politično v popolnem smislu te besede, kajti ono se je zanimalo za razne volitve in izdajalo je celó svoj časopis, kateri je preminul leta 1849 vsled smrti vrednika, pa se je zopet ustanovil v letu 1850. Ali ker je bilo politično obnebeje v tistem času takim podjetjem jako neugodno, zato se ta list ni mogel prav vkoreniniti in je kmalo prenehal.

Društvo je pa le še delovalo in se razvilo; le škoda, da je znana dobrodušnost Slovencev preveč popuščala tujcem, ki so to društvo sčasoma skoro popolnoma poitalijančili. Vsled tega so postali vsi pravi Slovani apatični za to važno društvo, katero je na tihem zaspalo leta 1858. — Ker pa se je že zopet leta 1860, precej ko se je solnce svobode zopet prikazalo tudi avstrijskim narodom, začelo ustanovljati novo društvo Slovanska čitalnica, more se reči, da so bili Tržaški Slovani komaj 2 leti brez svojega društva in da slovanska čitalnica v Trstu je bila po nekakem le zopetno oživljenje starega slovanskega društva, kar dokazuje tudi to, da so nekateri ustanovniki slovanskega društva od leta 1848 bili tudi med ustanovniki čitalnice, ki se je konečno ustanovila 29. januarja 1861.

Kakor slovansko društvo je bila tudi čitalnica v začetku jako priljubljeno in obiskano, prav dično društvo v Trstu. Med odborniki nahajamo imena prvih trgovcev Tržaških, in leta 1865 je posloval odbor, v kterem je sedelo več Tržaških znanih milijonarjev in visokih uradnikov.

Ko so se leta 1868 začela snovati druga društva po okolici in še kasneje leta 1875 politično društvo Edinost, bilo je naravno, da so se nekateri slovanski krogi začeli manj zanimati za to društvo.

Vsled resnega napredka Tržaških Slovencev se je začela tudi večá mržnja Italijanov do Slovencev in osebno, ko se je leta 1868 pojavila dobro znana skrajna stranka italijanska, začel se je nek terorizem, kateri je po nekakem zbegal nekatere bolj občutljive elemente in tako ne nahajamo v letu 1870 več to-

liko Srbov in Hrvatov v društvu, kterega načelnštvo so potem prevzeli manj imoviti in manj imenitni ljudje.

Udije so odpadali in bilo je s čitalnico že jako na slabem, ko so se leta 1873 poskusile in uvedle nekatere reforme, ki so začasno nekoliko pomagale, posebno pa v tem obziru, da si je čitalnica omislila prekrasno pohištvo. Ali leta 1875 je bila čitalnica že zopet v krizi in vzdrževati so jo morali le najnavdušnejši Slovenci in Hrvati. Zdatno se je zboljšalo stanje čitalnice, ko se je preselila leta 1881 v sprednjo hišo „Zelenega hriba“ in povzdignila se je posebno v zadnjem času, to je od l. 1884 sèm, ko je jako zaslužni tadašnji predsednik z odborom vred izposloval, da je čitalnica dobila te prostore s prekrasno dvorano, ktere ima danes. Reči se more, da je danes čitalnica zopet na lepej stopinji in trdni podlagi, in da je svojo petindvajsetletnico dočakala v svoji krasoti.

Morda je danes malo udov manj, nego v začetku; ali ti, kteri so, bolj so zanesljivi, na vsak način pa je čitalnica v zadnjem času pridobila na pravem Slovanskem duhu. — Nočemo govoriti več natančneje o zgodovini tega društva; to se zgodi v slavnostnem govoru pri slavnosti.

Še to naj dostavimo, da čitalnica Tržaška je in ostane mati vseh drugih slovanskih društev v Trstu in okolici in da more biti ponosna na mnoga druga slovanska društva, ktera so nekako po njej nastala v Trstu. Ona pa s tem še ni dopolnila svoje naloge; ona boče za vse čase potrebna inteligentnim tukajšnjim krogom slovanskim, kterim je in ostane pravo središče. Razen tega pa ima še važno nalogo dopolniti: iz nje bi se moral izcimiti v Trstu toliko potrební „Narodni dom.“

Naj toraj danes naše želje v srcih vseh Tržaških Slovencev odmevajo: da bi se naša čitalnica še bolj okrepila, da bi svojo vzvišeno nalogo na vsako stran izvrševala in da bi jo slovenski narod mogel še veseliti se, ko boče po zopet 25 letih praznovala svojo 50letnico in to vse v večo čast našemu narodu. V to Bog pomozí in sreča junaška! „Ed.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. junija.

Notranje dežele.

Po sklepu državnega zbora je navada, da se stranke, oziroma njihovi časniki, ozirajo nazaj v ravnokar minulo dōbo in napravijo kratko bilanco delovanja svoje stranke, iz ktere potem sledi zadovoljnost s svojimi zastopniki ali pa nezadovoljnost. „Slovenec“ je to delo že minuli teden opravil, zato se pa sedaj lahko okoli ozremo, da vidimo, kaj drugi pravijo. Poglejmo najpoprej na Dunaj, v sredotočje avstrijskega časnikaštva, da vidimo, kaj se ondi godí. Čudeži, sami goli čudeži! Kar v Avstriji menda še nikdar ni bilo, zgodilo se je sedaj: vse je zadovoljno! Vladni časniki in oni od vlade podpirani, kakor tudi opozicija nemško-avstrijskega kluba — vsak za-se trdi, da je za svojo stran z ravnokar minulo dōbo na vso moč zadovoljen. Ali je to mogoče? Ne, kaj takega ni še bilo in tudi biti ne more, dokler je v kaki državi kaj opozicije. Tukaj toraj nekdo pretirava in prej ko ne, da bo zopet opozicija, ktera sama sebi v žep laže, kajti to ni mogoče, da bi tisto, kar je vladi po volji, ob enem tudi opoziciji všeč bilo. Nemško-avstrijska stranka in v zvezi z nemško-narodno se jako moti, če misli, da je iz poslednje borbe okreplena izšla. Saj se še spominjate, kako pridigo ji je nedavno Plenner na valetnem banketu izza gardin napravil! On sam je pripoznal, da je položaj levičarjev zdatno oslabil, odkar se je nemško-narodni klub od njih odcepil. Kdor pa tega ne verjame, naj pa levičarje po njihovih delih sodi. Ali imajo le eno stvar, s ktero bi se lahko pohvalili pred svojimi volilci: „Glejte to smo Vam priborili v državnem zboru!“ Nič, prav nič, tudi toliko ne, kar je za nohtom črnega. Pač pa so se dostikrat, tako n. pr. pri debati o domobranski postavi, pokazale razvaline njihove nekdanje trdnjave, skoraj podobne onim Jeruzalemskega tempelja. In taka stranka potem piše, da je zadovoljna s svojo preteklostjo?! Habeat!

Pred nekaj dnevi sprejel je presvitli cesar *deputacijo galškega mesta Strijj*, ki je nedavno do tal pogorelo. Vodil jo je poslanec Hausner, ki se je ob enem presvitlemu vladarju za obilne darove zahvalil, ktere so ubogi pogorelci od cesarja dobili. Dalje se je tudi jako pohvalno izrazil o vojaški pomoči 10. peš-polka, ki je imel v Striju svojo posadko in pa o pijonirskem batalijonu, ki je iz Lvova tjakaj pomagat prihital. Kar so ubogi pogorelci do sedaj milodarov dobili, so vsled velike revščine že vse porabili. Če se boče hotlo pa mesto

zopet postaviti, bo treba za to posebne državne pomoči, za ktero ravno deputacija presvitlega vladarja prosí. Cesar je bil jako milostljiv in se mu je posebno dobro zdelo, ko je o svojih vojakihih toliko lepe pohvale slišal. Konečno je rekel: „Vidim, da me tukaj kliče dolžnost, na pomoč priti Vašim povsem opravičenim željam. Priznanje in pohvala, ktero ste o vojakihih izrekli, me jako veseli in to temveč, ker so si jo zaslužili.“ Deputacija je na to izročila še dotično jako obširno spomenico z načrti, po kterih naj bi se novo mesto pozidalo. Državni zbor je za sedaj v to podporo določil 400.000 gld., galški deželni odbor jih bo pa 300.000 in mesto Strij se bo zopet pomlajeno dvignilo iz pepela.

Iz Galicije vže zopet dohajajo ničkaj vesele novice, da kmetije svoje domove prodajajo in se v *Ameriko* selijo. Ta nesrečna misel, ki se je iz Nemškega po nemških brezvestnih agentih tjakaj zatrosila in to najprvo v zapadni Galiciji med Mazurci, razširila se je sedaj tudi že po iztočni Galiciji med Rusini. Mnogo jih je, ki so kar od kraja poprodali svoje imetje in to posebno po Brodyškem okraju in se kar trumoma podajajo na daljnjo pot preko Atlantika v severno Ameriko, kjer bodo več ali manj vsi žalostno poginili. Ko bi si vendar ljudje dopovedati dali, da severna Amerika dandanes ni več to, kar je bila recimo še pred 50 ali vsaj 30 leti. Tedaj je bilo še zadosti prostora po nizki ceni in malo sleparjev, ki so došlega Evropejca za prinešene groše ociganili. Sedaj je pa boljše posestvo in kar ga je po varnih krajih, že vse razprodano, sleparjev pa toliko, da Evropejca ondašnjega življenja nenavajanega korak na korak zalezujejo, kako bi ga kar preje za prinešen denar ogoljufali in ga potem pod milim nebom skoraj slečenega pustili. Kakor pri kmetiji, tako je tudi pri rokodelstvu; v severni Ameriki ravno kar gré vse pod nič. Malo dela in slab zaslužek je na dnevnem redu in to imamo pa tudi doma, toraj nam po to ni treba tjakaj hoditi. Pač pa bi dobro vkrenil, kdor bi imel toliko premoženja, da bi zmagal dolgo pot v južno Ameriko v argentinsko republiko. Ondi je neki silno rodovitno in bogata zemlja, še malo ljudi, kakor je bilo to pred nekaj desetletji tudi v severni Ameriki. Toda pot tjakaj je silno težavna in dolga, ker se je treba peljati preko ravnika pod navpičnim solncem.

Ogerski državni zbor je s sklepom drugega zasedanja takoj sklican za tretje zasedanje na 18. septembra t. l.

Vnanje države.

Največji današnji srbski politikar, *Jovan Ristić*, ustanovitelj in glavna podpora liberalne stranke na Srbskem in pospeševatelj ideje, da bi se liberalci in radikaleci združili, prišel je pri kralju Milanu v nemilost. Obstoječe razmere so namreč zahtevale, da je kralj čutil potrebo, večkrat z vodji vseh strank posvetovati se o korakih, ki bi bili kraljevini na korist. Tako je kralj Milan zopet v najnovjšem času naročil vsem strankam, da naj mu vsaka po eno spomenico predloži, iz ktere se boče potem najboljše odbralo in kolikor moč porabilo. Liberalna stranka je spis te spomenice izročila Ristiću in Milojkoviću, naprednjaška pa Piročancu in Novakoviću. Radikalno spomenico, kakor jo je radikalni tabor v Nišu sklenil, izročila sta pa Teodorović in Nikolajević. Kar ste obsegali spomenici liberalne in naprednjaške stranke, smatralo se je dolgo časa za tajnost, dokler ni obeh Ristić objavil dne 13. junija v svojem časniku „Nova ustavnost“, kjer govori v bodoči zvezi liberalcev in radikalecev. Kralj Milan je to objavo smatral za nezvestobo, ker je Ristić državno tajnost v javnost spravil. Ker se je pa Ristićev list ob enem pri tej priložnosti tudi z mednarodnimi razmerami pečal, v kterih se Srbija ravnokar nahaja, in v kakem razmerju je sedaj srbski narod z Obrenovićevo dinastijo, je kralj rekel: „to je veleizdaja, ki se more kaznovati. Državne tajnosti, in posebno pa še one, ki se kraljeve rodovine dotikajo, se ne dajo tako tje v en dan na svitlo, kakor zrele hruške“. Jovan Ristić je to zvedel in je šel takoj h kralju, da bi se opravičil, pa ga niti predenj niso pustili, temveč ga je kar kraljevi poobčnik prav na kratko in po vojaško odpravil. Dogodba ta je z ozirom na javno stališče, ktero Ristić na Srbskem zavzema, jako pomenljiva. Mož ima toliko vpliva, da, če bi hotel samopriden biti, postal bi lahko s svojo stranko kraljevemu prestolu jako nevaren, kajti vse ga pozná, cela dežela ga čisla kot osloboditelja in osnovatelja samostalnosti srbske. Če se vihar, ki sedaj v Belem gradu iz kraljevega konaka po Teraziji preko Ristićevi ponižni hiši divja, kmalo ne poleže, homo o tem v kratkem še kaj več slišali.

Državni zbor v *Berolinu* je zavrgel predlog za obdaceanje žganja. Minister Böttcher je prebral cesarsko sporočilo, vsled kterega je bil zbor zaključen.

V *Parizu* nimajo miru zaradi princev. Sedaj jim še nekaj manjka — postave zoper javno razobešanje, oziroma prilepljenje vstajniških spisov. In tako postavo je predlagal minister Demole v zboru 26. t. m. Minister Freycinet je predložil francosko-kitajski kupčijski predlog. Zbor se je posvetoval o dokladi, ki se naloži davkom na žito. — Senat je sprejel kredit za osnovanje residentov (poslancev) v Madagaskaru. Freycinet je rekel, da so naznanila iz Madagaskar-a prav posebno ugodna in kredit za

residenta se smé dovoliti. Pri ti priliki je hvalil Freycinet misijonarje, njih delovanje je prav koristno. Taka hvala in tako pokroviteljstvo zná pa tudi vzrok ali vsaj povod biti strahovitemu preganjanju kristjanov, kakor n. pr. v Tonkinu in v Kitaji. Začela se je tudi pravda zaradi dvovoja med Majarjem (vrednikom „Gaulois“-a) in Drumontom, ki je spisal „židovsko Francijo“. V osmih dneh boče razsodba,

Oglejmo si danes *izgnane francoske prince* nekoliko bližje: Prvi je: Ludovik Filip Albert grof Pariški, rojen 24. avgusta 1838, sin princa Ferdinanda Orleansca, tedanjega kraljeviča Francoskega, ki je 13. julija 1842 iz voza padel in se ubil. Mati grofu Pariškemu bila je princesa Helena Mecklenburg-Schwerinska. Vsled smrti grofa Chamborda dne 24. avgusta 1883 stopil je grof Pariški Bourboncem na čelo. Grof Pariški je šel že ko desetletni deček leta 1848 s svojim starim očetom kraljem Ludovik-Filipom v prognanstvo, iz kterega se je smel še le l. 1871 na Francosko povrniti. Drugi pretendent na franooski prestol, ki je moral sedaj tudi rojstno zemljo zapustiti, je princ Napoleon Josip Karl Pavel Bonaparte, sin Westfalenskega kralja Jeronima Bonaparteja in princese Katarine Würtemberške; on je sedaj načelnik Napoleoničev. Rodil se je 9. septembra 1822, je bil do sedaj že dvakrat prognan. Iz prvega prognanstva smel se je še le po februarjski prekuciji leta 1848 povrniti, iz drugega pa po septemberski revoluciji leta 1870. Pod vlado Mac Mahonovo dal se je na korziki za državnega poslanca voliti in se je kot tak levičarjem pridružil, s kterimi vred je rojaliste pobijal. Leta 1883 meseca marca, kedar je Gambetta umrl, je izdal Francozom manifest, v kterem je napake tedanje republikanske vlade razkrival. Zarad tega so ga prijeli in pred sodbo postavili, kjer so ga pa kmalo zopet spustili. Ta zapor ga je pa vendar le toliko spametoval, da se je od takrat vsake politične provokacije skrbno ogibal. Tretji izgnanec je najstarejši sin ravno kar omenjenega Napoleona, princ Napoleon Viktor Jeronim, Friderik Bonaparte. Mati mu je Klotilda Savojska, sestra sedanjega laškega kralja Humberta. Rodil se je dne 18. julija 1862 v Parizu. Z očetom nista kaj posebna prijatelja, ker se je Viktor po smrti princa Lulú, kterega so Culuksari ubili, že večkrat za dediča napoleonovega prestola proglasil, s tem vred pa ob enem za načelnika Napoleoničev. Princ Viktor je to menda za to storil, ker je oče njegov menda vedno trdil, da se on sam ne smatra za pretendenta; tudi pri Francozih nima veliko veljave. „Dobro, mislil si je princ, če se Vi nečete, se bom pa jaz!“ kar je mislil, je tudi storil in toraj sta si oče in sin nekoliko nasprotna.

Izvirni dopisi.

V *Hrenovicah*, 26. junija. Pri nas smo prav slovesno praznovali šolskega patrona sv. Alojzija. V ponedeljek 21. t. m. zbrala se je šolska mladina obeh razredov v šoli. Kmalo potem šla je vsa šolska mladina pod nadzorstvom učiteljev paroma s zastavo v farno cerkev k sv. maši, katero je daroval prečastiti gospod dr. J. Sterbenc, dekan Leskovski, bivši Hrenoviški župnik. Pri sv. maši pel je tukajšnji novo ustanovljeni mešani zbor štiri pesmi prav dobro. Da se je ta ustanovil, zahvaliti se imamo tukajšnjemu kaplanu č. g. Mihaelu Arku, kateri je, ko je pretečeno jesen v Hrenovice prišel, takoj pričel vabiti mladenče in dekleta za-nj, ter jih jel podučevati na svoj lastni glasovir. V začetku mislilo se je, da se na samoti *) ne bo dal ustanoviti pevski zbor, da ne bodo mogli pevci redno k vajam dohajati zaradi daljave, slabega vremena, burje, zametov, mraza i. t. d., pa gospod kaplan je trdil in sedaj tudi dokazal, da zadostuje, če se pevci ob nedeljah in praznikih po dve uri redno vadijo. In res, dosegel je, česar se ni nobeden nadejal. Slava mu! Kaj pa, da ne poje pevski zbor še tako izborno, kakor v kakem mestu, pa začetek je storjen in če bodo pevci tako vstrajni, kakor do sedaj, bodo vsak teden popolnši.

Po cerkvenem sv. opravilu zbrala se je vsa mladina (nad 200 glav) pred farovžem, kjer je bila s kruhom in črešnjami obilo obdarovana. Po zajutruku zapela je še pod lipo cesarsko pesem, ter se okolo 9. ure zadovoljna podala na svoj dom.

Da se je otrokom zamogla prirediti ta veselica, zahvaliti se je č. g. dr. J. Sterbencu in Mihaelu Arku.

Prečastiti gospod dr. J. Sterbenc je zopet letos tukajšnjo šolsko bukvarno z mnogimi knjigami različnega zapopadka pomnožil. Bog mu povrni stotero!

*) Hrenovice leže na holmei „hrib“ po imenu v središči župnije. Poled farovža in šole so še štiri druge hiše, ostale vasi oddaljene so od tu ¼ do ½ ure na vse strani neba.

Domače novice.

(Procesije sv. Rešnjega Telesa) so se včeraj završile. Škoda, da jih je nestanovitno vreme popolnoma pokazilo, da so bile le deloma tako sijajne, kakor druga leta. Že na vse zgodaj zjutraj pričel je dež rositi in je vse dopoldne po malem nagajal. Procesija pri sv. Jakoba župniji bi se bila imela okoli 9. ure pod vodstvom mil. prošta dr. Jarca začeti in je bilo tudi že vse za njo pripravljeno. Častna kompanija vojakov z godbo prišla je proti osmi uri. Ker je jel pa dež kar curkoma liti, umaknila se je taista domu. Ker se dež le ni ustavil in je po malem vedno rosil, sta se prva dva evangelija v cerkvi sv. Florijana odpela. Med tem se je nekoliko pretegnilo in procesija se je jela po krajši poti po mestu razvijati. Šla je iz cerkve sv. Florijana po rožnih ulicah, sv. Jakoba trgu, preko starega trga v ulice sv. Florijana. Tretji in četrti evangelij pela sta se pod milim nebom. Topovi na Gradu so pokali ob štirih blagoslovih. Prav tako kakor procesiji sv. Jakoba, godilo se je frančiškanski, ki je tudi 2 blagoslova pod milim nebom poslednja dva pa v cerkvi imela. Častna kompanija in godba se dežju ni vmaknila, temveč je pogumno vstrajala do konca, in je pri blagoslovih dešarže dajala. Frančiškansko procesijo je vodil čast. o. guardijan in župnik Kalist Medič.

(Občni zbor št. Jakobske podružnice sv. Cirila in Metoda) bo, kakor že naznanjeno, jutri ob 11. uri dopoldne v prostorih slovenskega učiteljskega društva na Šent-Jakobskem trgu.

(Občni zbor Šentpeterske [Ljubljanske] podružnice sv. Cirila in Metoda) bode v četrtek 1. julija t. l. zvečer ob 8. uri v salonu Schrajnerjeve pivarne s sledečim sporedom: 1. Nagovor predsednika; 2. poročilo tajnikovo; 3. poročilo blagajnikovo; 4. volitev stalnega načelnikstva; 5. volitev 2 zastopnikov za glavno skupščino (5. julija); 6. naveti posameznih društvnikov. K obilni vdeležbi vljudno vabi Načelnikstvo.

(Stalni ribnik) se bo napravil pod Tivoli na travniku, kjer je sedaj gosposko drsališče. Stroški bodo znašali blizo 1000 gl. ali tudi kaj več in se bo od dotičnega zakupnika zahtevalo, da bo toliko zakupnine plačeval, da se bo za napravo ribnika porabljena glavica s 5% obrestovala. V zakup ga misli menda drsalno društvo vzeti.

(Pozor pri kupovanju drv!) Več tukajšnjih delcev prišlo bo v sodnijsko preiskavo, ker so bili z nekim Izancem — Bitom ali Batom po imenu — zmenjeni, da so drva, ktere je on po vodi v Ljubljano dovaževal, na pičla za celo ped prekratke sežnje (klaftre) skladali, za kar jih je Izanec vselej z gotovino odškodoval. Minuli teden jih je zopet pripeljal 42 sežnje, iz kterih so jih vestni delavci takoj 56 sežnje napravili. Ker pa plačilo ni bilo toliko, kakor so se ga za to pomnožitev lesa nadjali, šel je eden izmed njih na magistrat in je Izanca ovadil. Na magistratu so pa tudi ovaduha prijeli, ker vedo, da je tisti prav tak tat, ki vrečo drži, kakor pa oni, ki vanjo meče. Poslali so ga še včeraj na Žabjek, kamor jih pojde še več za njim.

(Veločepedist... po morji.) „Edinost“ piše: Neko motovilo na kolesu prikolovratilo je predsičnojnem zvečer po ulicah Vienna naravnost v morje. Veločepedist se je rešil, nesrečno kolo pa je šlo na dno, in so je morali pomorščaki iz morja izvleči.

(Kolera) se je v Trstu že zopet pokazala. V petek dopoldne zbolela je za njo neka poslužkinja, in je v soboto po noči umrla. Ob polnoči v petek zbolela je za kolero hčerko trgovca Messenio in je tudi v soboto umrla.

(Rector magnificus) na Graški veliki šoli za leto 1886/87 imenovan je c. k. vladni svetnik profesor dr. A. Schauenstein.

Telegrami.

Dunaj, 27. junija. Včeranje lastnoročno pismo imenuje deželnega predsednika Šlezij-skega, Oliverja markisa de Bacquehema za trgovskega ministra, ki bo svojo službo že te dni nastopil. Dosedanji voditelj trgovskega ministerstva baron Pusswald dobil je za dosedanje 39 letno službovanje veliki križ Franc Josipovega reda in pa — pokojnino.

Budapest, 27. junija. Parlament se je včeraj zatvoril. Bodoča seja bo 18. septembra.

Monakovo, 28. junija. Danes opoldne je prisegel princ vladar v prestolni dvorani kraljevega gradu vpricho članov deželnega zbora, ministrov, dvornikov, državnikov, častnikov, duhovništva, magistrata in diplomatičnega kora.

Pariz, 26. junija. Kamora je z 242 glasovi proti 216 odbila predlog radikalnega poslanca Beauquierja, da naj bi se namreč plemenitaški naslovi odpravili.

Rim, 26. junija. V poslednjih 24 urah zbolelo je za kolero v Brindisi 15 ljudi, umrli so 3; v Lacijani zbolelo 24, umrlo 7; v San Vito 4 zboleli in dva umrla.

Tuji.

25. junija.

Pri **Stonu**: S. B. Durand, trgovec, iz Lyona. — Ad. Schreiber, trgovec, iz Hanovera. — Rudolf Foerster, lekar, iz Nürnberga. — Avgust Hansel, tovarnar, z Dunaja. — Gerstl, Seidner in Klakner, potovalci, z Dunaja. — Jozef Stapf, tovarnar, iz Imsta. — J. Perko, potovalec, iz Ptuja. — Dr. Jos. Reehermann, zasebnik, iz Celja. — Janez Gangadi, zasebnik, iz Trsta.

Pri **Bavarskem dvoru**: Frane Maidič, posestnik, iz Aicha. — Martin Bervar, posestnik, iz Rakeka.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

28. junija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl.	25 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	86 " 05	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	117 " 25	"
Papirna renta, davka prosta	102 " —	"
Akcije avstr.-ogerske banke	865 " —	"
Kreditne akcije	279 " 90	"
London	125 " 80	"
Srebro	— " —	"
Francoski napoleond.	9 " 97	"
Ces. cekini	5 " 92	"
Nemške marke	61 " 85	"

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
26.	7. u. zjut.	737.86	+20.4	sl. svzh.	jasno	3.5
	2. u. pop.	736.24	+26.8	sl. zap.	del. oblač.	
	9. u. zveč.	737.20	+16.8	sl. vzh.	del. oblač.	
27.	7. u. zjut.	736.26	+15.8	brezvet.	oblačno	9.20
	2. u. pop.	735.74	+21.6	sl. jvzh.	"	
	9. u. zveč.	735.94	+16.4	sl. jvzh.	"	

V soboto zjutraj jasno, popoldne grom in dež, zvečer zopet jasno. Srednja temperatura 21.3°, za 2.5 pod normalom. V nedeljo zjutraj gosta megla, od pol osme do pol devete huda ura z nalivom. Čez dan oblačno. Srednja temperatura 17.9°, za 0.2° pod normalom.

Zahvala.

Slavna kranjska hranilnica je v obnem zboru dne 10. t. m. dovolila tukajšnjemu zavodu za uboge 2350 gl.

Za to velikodušno, tukajšnji ubožni zakladi došlo podporo podpisani v imenu zavoda za preskrbovanje ubogih javno izreka najtoplejšo zahvalo. (1)

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 21. junija 1886.

Župan: Grasselli.

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomestu vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V Kočevje preko Velikih Lašč vsak dan ob 1/2,7 zjutraj.

V Kamnik vsak dan ob 1/2,5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 1/2,5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.

Na Ig ob 1/2,5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.

Iz Lukovce vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Kurzgefasste

Geschichte Krains

mit besonderer Rücksicht auf Cultur-Entwicklung.

Von

August Dimitz.

10 fl. v 8°.

Cena mehko vezani knjigi je 80 kr., elegantno v zlatem obrezku vezana stane 1 gl. 50 kr

Čislani gospod pisatelj podaje nam v omenjeni knjigi pregledno in skupno, nič važnega prezirajočo, objektivno podobo povestnice naše ožje domovine, koja bode vsak domoljub gotovo kot dobro došlo in z veseljem marljivo prebiral.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Izbran obseg nekterih posebno izbornih del bogoslovne književnosti.

Bremscheid, Die sociale Bedeutung der kath. Kirche	—74
Brück, Lehrbuch der Kirchengeschichte	6.70
Brücker, Die geistlichen Exerctien des hl. Ignatius	1.35
Cerkveni govornik slovenskiga duhovstva za vse nedelje in zapovedane praznike skozi leto. I. tečaj	2.20
Chaignon-Mitterrutzner, Betrachtungen für Priester oder: „Der Priester geheiligt durch die Uebung des Gebetes“. 5 delov	1.20
Deharbe-Schneider, Examen ad usum cleri	1.24
Dubois, Der praktische Seelsorger	2.17
Einspieler, Jedro katoliškega nauka	—80
— Krščanski nauk:	
Blagoslovila	—50
Varuj se hudega	—80
Stori dobro	1.60
Einspieler Mraz, Šolske katekeze:	
za prvence	—40
za višji razred	1.20
Fflis, Stavbinski slogi, zlasti krščanski, njih razvoj in kratka zgodovina z dodatkom o zidanji in popraviljanji cerkv. V tekstu 145 slik in 40 tabel s 305 slikami	6.50
Knjigo imamo tudi v ličnih in solidnih vezih.	
Funk, Opera patrum apostolicorum, 2 zvezka	11.16
Gury, Compendium theologiae moralis	5.77
Jungmann, Theorie der geistlichen Beredsamkeit 2 dela	7.44
Keller, Hundert St. Antonius-Geschichten	—62
Kist, Exempelbuch für Priester u. Volk, 2 zvezka	5.20
Klofutar, Commentarius in epistolam s. apostoli Pauli ad Romanos	2.—
— Commentarius in evangelium s. Joannis	2.—
— " " " s. Matthaei	2.—

Klofutar, Svete listne bukve katoliške cerkve ali razlaga in dejanska obravnava vseh listov, ki se berejo ob nedeljah in zapovedanih praznikih celega leta	2.—
Kosec, Krščansko katoliško naravoslovje	—80
— Spovednik in njegova služba	1.20
Melcher, Neunundneunzig Pastorationsbriefe an einen Pfarrer, 2 zvezka	3.72
Miklosich, Etymologisches Wörterbuch der slavischen Sprachen	10.—
Müller, Theologia Moralis, 3 zvezki	9.—
Rudiger, Geistliche Reden	2.—
Scaramelli, Anleitung zur Ascese, 4 zvezki	10.54
Schäfer, Bibel und Wissenschaft	2.23
Scheeben, Herrlichkeiten der göttlichen Gnade	1.86
Schleinitzer, Muster des Predigers	5.20
Schlör, Clericus orans atque meditans, vezano	1.50
Schmitt, Erklärung des mittleren Deharbe'schen Katechismus, 3 zvezki	9.30
Schneider-Lehmkuhl, Manuale sacerdotum. Ed. X.	3.41
Schwet, Theologia fundamentalis seu generalis. Ed. VII.	4.—
— Compendium theologiae dogmaticae. I/II. Ed. II.	6.—
Stöckl, Das Christenthum und die modernen Irrthümer	2.79
Sveto pismo stare in nove zaveze z razlaganjem poleg nemškiga, od apostolskiga sedeža poterenjena sv. pisma, ki ga je iz Vulgate ponemčil in razložil dr. J. F. Allioli, v 6 debelih zvezkov vezanih	16.—
Tappehorn, Verwaltung des Buss-Sakramentes	2.48
Thalhofer, Erklärung der Psalmen	5.95
Toussaint, Rette deine Seele	1.86
Vering, Lehrbuch des Kirchenrechtes, 2 zvezka	8.68
Zollner, Bibliothek für Prediger, 7 zvezkov	21.08
Zupančič, Duhovno pastirstvo I/IV.	3.80

Prav tako nam je vedna skrb za točno izvrševanje naročil na knjige, ki niso tu omenjene, ktere tudi na ogled in izbero jako radi pošiljamo. (2)

Katoliška Bukvarna

v Ljubljani, stolni trg št. 6.